

Bemærkninger til lovforslaget.

Nærværende lovforslag, der må ses som en fortællelse af de i 1962 gennemførte ændringer i folkeskoleloven, tilsigter i første række at skabe grundlag for oprettelse af børnehaveklasse som et led i folkeskolen. Der henvises herom til afsnit I nedenfor.

Herudover har man benyttet lejligheden til at foreslå enkelte andre ændringer i loven, der i det væsentlige må ses på baggrund af den stedfundne udvikling på 8.-10. klassernes område. Der henvises herom til afsnit II nedenfor.

Derimod har man ikke ment det rigtigt på indeværende tidspunkt at stille forslag om sådanne ændringer i folkeskolens strukturelle opbygning eller vedrørende undervisningsformerne, som den løbende debat herom og de igangværende forsøg måtte kunne give anledning til. Efter ministeriets opfattelse er disse problemer endnu ikke tilstrækkeligt afklarede til at finde deres endelige løsning gennem ændringer i den ved skolelovene af 1958 tilvejebragte ordning.

I. Børnehaveklasse.

(Ændringerne nr. 1, 3-6, 8-11, 13, 14, 16-18, 20-24, 26, 27 og 30).

Ved lov nr. 203 af 16. juni 1962 blev der gennem en tilføjelse til folkeskolelovens § 64 (om forsøgsarbejde inden for folkeskolen) åbnet mulighed for i tilknytning til hovedskolen at oprette „særlige klasser for børn under den undervisningspligtige alder“, og ved lov nr. 76 af 13. marts 1963 blev undervisningsministeren bemyndiget til som en forsøgsordning at godkende oprettelse af sådanne klasser i tilknytning til friskoler.

Det forudsattes herved, at der alene ville blive oprettet forsøgsklasser i begrænset omfang, og at opgaven måtte være at finde frem til de bedste rammer om en senere mere almindelig ordning. Det stod dog allerede på daværende tidspunkt fast, at børnehaveklassernes formål i første række måtte være at gøre børnene fortrolige med den daglige tilværelse i skolen og derigennem forberede dem til den egentlige skolegang, og at klasserne derfor kun ville kunne etableres ved skoler, der i forvejen underviser de yngste årgange. (Jfr. den af folketingsudvalget vedrørende ændringerne i folkeskoleloven den 23. maj 1962 afgivne betænkning, Folketingsstidende 1961-62, tillæg B, sp. 1082-84).

Efter indstilling fra Folkeskolens Forsøgsudvalg har undervisningsministeriet (direktoratet for folkeskolen og seminarierne) herefter for skoleårene 1963-64 til 1965-66 godkendt følgende antal børnehaveklasse:

	1963-64	1964-65	1965-66
ved kommunale skoler	62	73	73
ved private skoler	27	24	24
I alt	89	97	97

Godkendelserne, der alle er blevet meddelt for et år ad gangen, har generelt været betinget af, at klassen blev søgt af ca. 20 børn, der alle ved optagelsen (pr. 1. august) var fyldt 5½ år, men endnu ikke 7 år, at klassen havde en fast daglig mødetid (på sædvanligvis 3 timer) inden for normal skoletid, samt at der ved skoleårets udløb blev tilsendt direktoratet en rapport om arbejdet i børnehaveklassen i det forløbne år.

Herudover er der ved en række skolevæsenere og ved enkelte private skoler oprettet børnehaveklasse, der på grund af den begrænsning af forsøgsklassernes antal, som var forudsat ved de nævnte loves gennemførelse, ikke har kunnet godkendes og opnå statstilskud som sådanne.

Under indtryk af de tilfredsstillende resultater, der efter de modtagne indberetninger syntes opnået ved forsøgsordningen allerede ved udløbet af skoleåret 1964-65, og ikke mindst af den betydelige positive interesse omkring børnehaveklasse, ordningen har fremkaldt hos forældre og skolemyndigheder langt uden for de af forsøget omfattede skoler, og som har givet sig udslag i ønsker om oprettelse af yderligere et antal klasser, anmodede ministeriet i september 1965 forsøgsudvalget om på grundlag af de indhøstede erfaringer at fremkomme med indstilling angående det lovmæssige grundlag for en mere almindelig og varig ordning.

I skrivelse af 15. oktober 1965, der er optrykt som bilag til nærværende lovforslag, har forsøgsudvalget bl. a. udtalt, at man ikke kan afvise, at der i børnehaveklasse kan præsteres arbejde af pædagogisk betydning, men at man nærer nogen betænkelighed ved en generel tilladelse til oprettelse af sådanne klasser i betragtning af, at det ikke har været muligt at skaffe økonomisk dækning for folkeskolens lokalebehov efter loven af 1958. Udvalget indstiller, at der skabes sikkerhed for, at arbejdet i børnehaveklasserne varetages af kvalificeret arbejdskraft og foregår i egnede lokaler, men har i øvrigt ikke ment sig i stand til at stille forslag angående lovforslagets nærmere udformning.

Direktoratet for folkeskolen og seminarierne har for sit vedkommende udtalt, at man under de af forsøgsudvalget fremhævede forudsætninger kan anbefale, at der skabes lovliggjort for en generel